

29 czerwca 2021 r.

Dla osób oczekujących na szczepienie przeciw COVID-19

Dlaczego trzeba się zaszczepić?

COVID-19 powoduje nowy wirus, który nie występował wcześniej u ludzi. W związku z tym nie jesteśmy odporni na zakażenie i dlatego choroba przybrała rozmiary pandemii.

Tylko niewielka część duńskiego społeczeństwa przeżyła COVID-19, a przy tym nie mamy pewności, czy ci, którzy wyzdrowieli, mają pełną ochronę przed ponowną infekcją w przyszłości.

COVID-19 może dotknąć każdego. Każdy może zachorować. Ale niektóre osoby są szczególnie narażone na ciężki przebieg i śmierć wskutek tej choroby.

Urząd ds. Zdrowia zaleca szczepienie przeciw COVID-19, ponieważ chroni ono przed zakażeniem i zachorowaniem.

Im więcej ludzi się zaszczepi, tym lepiej będziemy kontrolować epidemię.

Szczepienie jest bezpłatne i dobrowolne.

Jak wygląda procedura szczepienia?

1. W punkcie szczepień trzeba stawić się w uzgodnionym czasie. Należy mieć ze sobą żóltą kartę ubezpieczeniową.

2. Szczepienie jest realizowane przez członków personelu medycznego – zawsze pod nadzorem lekarza.

3. Zazwyczaj szczepionka jest podawana w mięsień naramienny.

4. Po szczepieniu należy odczekać w pobliżu co najmniej 15 minut, aby personel medyczny mógł pomóc w przypadku wystąpienia reakcji alergicznej.

Jakie działania niepożądane mogą wystąpić?

Każda szczepionka ma działania niepożądane, ale nie występują one u wszystkich zaszczepionych. Ogólnie rzecz biorąc, są to łagodne i przemijające dolegliwości. Szczepionki przeciw COVID-19 uważamy za bardzo bezpieczne i dobrze udokumentowane. Poniżej wymienione są typowe reakcje, tzw. niepożądane odczyny poszczepienne, które mogą się pojawić po podaniu każdej z dostępnych szczepionek.

Przykłady typowych działań niepożądanych	
Reakcje miejscowe	Reakcje ogólne
<ul style="list-style-type: none"> Bolesność i zaczerwienienie w miejscu wkłucia	<ul style="list-style-type: none"> Zmęczenie Ból głowy Ból mięśni i stawów Dreszcze Lekko podwyższona temperatura

Przykłady rzadkich działań niepożądanych
<ul style="list-style-type: none">
Ciężkie reakcje alergiczne
Trudności w oddychaniu
Wysypka
Obrzęk twarzy

Najczęstszym odczynem poszczepiennym jest bolesność w miejscu wkłucia. U wielu osób występują reakcje ogólne, np. bóle mięśni lub niewielki wzrost temperatury, które można postrzegać jako dowód na to, że układ odpornościowy organizmu reaguje na szczepionkę tak, jak powinien. W razie pojawienia się powszechnie znanych, przejściowych dolegliwości, nie trzeba kontaktować się z lekarzem.

W rzadkich przypadkach można zaobserwować ciężkie reakcje alergiczne, które występują natychmiast po szczepieniu. Jeśli dana osoba jest silnie uczulona, np. na składniki leków, powinna zwrócić na to uwagę lekarzowi przed zaszczepieniem. W punktach szczepień na miejscu jest personel i sprzęt przygotowany do działania w przypadku ostrej reakcji.

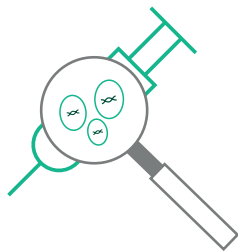
Istnieją pewne, niewielkie różnice między częstotliwością występowania konkretnych działań niepożądanych dla poszczególnych szczepionek. Więcej informacji znajduje się na stronie www.sst.dk/covid-vaccination.

Jak działają szczepionki?

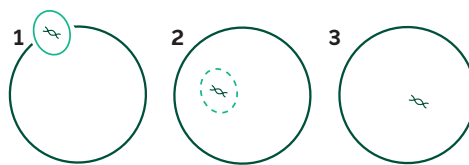
Zatwierdzone do stosowania szczepionki przeciw COVID-19 zawierają małe fragmenty kodu genetycznego zbudowanego z tzw. kwasów nukleinowych (ich dwa podstawowe rodzaje to RNA i DNA), które są naturalnie występującymi substancjami w organizmie człowieka. W szczepionkach Comirnaty® i Spikevax® (wcześniejsza nazwa: COVID-19 Vaccine Moderna®) fragmenty kodu zamknięto w nanocząstkach lipidowych, czyli małych cząsteczkach tłuszczu.

Gdy fragmenty kodu wnikną do komórek, powodują syntezę określonego białka, które jest specyficzne dla nowego koronawirusa. Białko to stymuluje układ immunologiczny organizmu do wytworzenia przeciwciał ochronnych i specjalnych komórek odpornościowych, dzięki czemu może on rozpoznać i zniszczyć wirusa w przypadku późniejszego zakażenia.

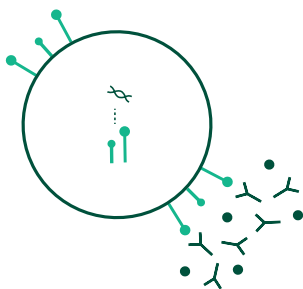
Po spełnieniu swojego zadania fragmenty kodu oraz substancje pomocnicze szczepionki szybko ulegają rozkładowi.

1. Szczepionka zawiera małe fragmenty kodu genetycznego.

2. Otoczka pomaga we wnikięciu kodu do wnętrza komórek. Następnie jest szybko rozkładana przez enzymy produkowane przez organizm.

3. Fragmenty kodu powodują wytwarzanie przez komórkę specyficznego białka, które przyczepia się do jej powierzchni i pobudza układ immunologiczny organizmu do tworzenia przeciwciał i komórek odpornościowych.

4. Przeciwciała i komórki odpornościowe niszczą wirusa w razie późniejszego zakażenia. Fragmenty kodu rozkładają się w komórce po spełnieniu swojego zadania.

Dlaczego trzeba się zaszczepić dwa razy?

Pełną skuteczność szczepionki osiąga się dopiero po 1-2 tygodniach od podania drugiej dawki, dlatego szczepieniu trzeba się poddać dwukrotnie.

Nie mamy jeszcze dowodów na to, czy ochrona zapewniana przez szczepionkę potrwa przez wiele lat, czy też dla jej utrzymania konieczne będą kolejne, późniejsze szczepienia.

Jak postępować po zaszczepieniu?

Także po szczepieniu należy się stosować do ogólnych zaleceń Urzędu ds. Zdrowia w sprawie zapobiegania zakażeniu. Szczepienia nie są w 100% skuteczne i nie wiemy jeszcze, czy zapobiegają przenoszeniu wirusa przez osobę zaszczepioną na innych, a więc ich zakażeniu.

W razie wystąpienia poważnych symptomów po szczepieniu trzeba się zwrócić do lekarza pierwszego kontaktu. Mogą to być np. objawy alergiczne, takie jak trudności w oddychaniu lub wysypka. Lekarz oceni, czy są to działania niepożądane szczepionki, czy też ich pochodzenie jest inne, i w razie potrzeby wdroży odpowiednie leczenie.

Lekarz jest zobowiązany do zgłaszania podejrzewanych działań niepożądanych do Urzędu ds. Leków. Podejrzenia takie można też zgłosić Urzędowi samodzielnie za pośrednictwem strony www.lmst.dk.

Nie można rezygnować ze środków ostrożności

Istnieje ryzyko, że osoby zaszczepione nadal mogą przenosić wirusa na innych. Dlatego po szczepieniu również trzeba przestrzegać zaleceń Urzędu ds. Zdrowia dotyczących ograniczania transmisji infekcji:

				
W razie objawów pozostań w domu i przetestuj się	Utrzymuj dystans	Wietrz pomieszczenia, tworząc przeciągi	Często myj ręce lub używaj środka dezynfekującego	Sprzątaj i myj powierzchnie, zwłaszcza te, które są dotykane przez liczne osoby

Gdzie można znaleźć odpowiedzi na inne pytania?

Najnowsze informacje o szczepieniach przeciw COVID-19 zawsze są dostępne pod adresem www.sst.dk/covid-vaccination, a więcej na temat nowego koronawirusa i powodowanej przez niego choroby można przeczytać na stronie www.sst.dk/corona.